

5.9.2024

Asia/2

2 Talousarvion toteutumisennuste 2/2024

HEL 2024-004555 T 02 02 01

Päätösehdotus

Johtokunta merkitsi tiedoksi liitteenä olevan liikenneliikelaitoksen talousarvion toteutumisennusteen 2/2024.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallituksen 11.12.2023 hyväksymien vuoden 2024 talousarvion noudattamisohjeiden mukaan talousarvion toteutumisennuste laaditaan vuonna 2024 kolme kertaa. Toimialojen, virastojen ja liikelaitosten on saatettava talousarvion toteutumisennuste myös lauta- tai johtokuntansa tietoon.

Liitteenä on kaupunginkansliaan 20.8.2024 mennessä toimitettu liikenneliikelaitoksen (HKL) talousarvion toteutumisennuste 2/2024, jossa ennustetta on verrattu kaupunginvaltuuston 22.11.2023 hyväksymään talousarvioon 2024. Liitteenä on myös tuloslaskelma ja rahoituslaskelma, jossa on esitetty ennuste 2/2024, tulosbudjetti 2024 ja talousarvio 2024. Esityslistalla on kuvattu talousarvion toteutumisennustetta verrattuna HKL:n johtokunnan 19.12.2023, 72 §, hyväksymään tulosbudjettiin.

Yleistä

Kesäkuun alussa alkaneet metron liikennekatkot Rautatientorin metroasemalla ja metron Mellunmäen haaralla ovat vaikuttaneet kesäajan matkustajamääriin. Kesä-heinäkuun aikana matkustajia oli noin 27 % vähemmän kuin vastaavana ajankohtana edellisellä vuonna. Muissa seudun joukkoliikennemuodoissa oli kasvua tuona ajankohtana, joten osan matkustajista voidaan olettaa siirtyneen korvaavien joukkoliikennemuotojen käyttöön metron liikennekatkon aikana.

Vuoden 2024 keskeisimpiä tehtäviä on ollut metroliikenteeseen merkittäviä poikkeamia aiheuttaneiden rakennushankkeiden valmistelu ja toteutus. Metron poikkeusliikenne käynnistyi 3.6.2024, jolloin Rautatientorin metroasema ja Mellunmäen metroasema suljettiin matkustajaliikenteeltä. Metro liikennöi Kampista länteen ja Helsingin yliopistolta itään. Mellunmäen haaralla pääteasemana toimi aluksi Kontulan metroasema. Liikennekatko laajeni kesäkuun loppupuolella Mellunmäen haaralla ulottumaan Kontulan metroasemalle aseman laituritason perusparannustöiden edistyessä. Heinäkuun aikana Mellunmäen metro-

linjalla toteutettiin myös radan alkuperäisten vaihderistikoiden uusimistöitä ja radan alikäytävien korjaustöitä.

Liikennöintikatkon alkuvaihe oli ennakoitu haastavaksi etenkin keskustassa, sillä metron matkustajamäärät laskevat yleensä juhannuksesta ja kasvavat jälleen elokuussa. Väliaikaisina pääteasemina toimineet Helsingin yliopiston ja Kampin metroasemat ruuhkautuivat liikennekatkon alkuvaiheessa aiheuttaen ennakkoon tehdyistä huolloista huolimatta ajoittaisia häiriöitä etenkin Helsingin yliopiston metroaseman tasonvaihtolaitteissa.

Liikennekatkoon varauduttiin yhteistyössä Helsingin seudun liikenne (HSL) -kuntayhtymän kanssa mm. opastuksella maastossa ja tehostetulla tiedotuksella käytettävissä olleissa medioissa. Poikkeusliikenteen alussa asemille jalkautui HSL:n toimesta väliaikaisia oppaita ohjaamaan matkustajavirtoja. Järjestyksenvälvojarursseja varauduttiin suuntaamaan väliaikaisille pääteasemille varmistamaan matkustajien turvallista liikkumista. Myös tasonvaihtolaitteiden osalta oli varauduttu jatkuvaan, tehostettuun huoltovalmiuteen.

Metroa korvaavan liikenteen järjestelyistä vastasi HSL. Poikkeusliikenteestä huolimatta itse metron liikennöinti on sujunut ongelmitta. HSL:llä liikennekatkon aikana käynnissä olleen matkustajakyselyn mukaan poikkeustilanteesta saadun tiedon määrä on koettu riittäväksi. Negatiivista palautetta on tullut pidentyneestä matka-ajasta sekä korvaavan liikenteen ja tilapäisten pääteasemien ajoittaisesta ruuhkautumisesta.

Liikennekatkojen toteutus on vaativa, kaikkia metron liiketoiminta-alueita läpileikkaava muutoksenhallintaprosessi. Metroliikennettä ja mm. metroinfran ylläpito- ja kehittämispalveluita HKL:lle tuottavan Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n (Kaupunkiliikenneyhtiö) toimesta liikennekatkon valmistelussa ja sen aikana toteutettujen rakennushankkeiden seurannassa on ollut käytössä jatkuva riskiperustainen seuranta. Hankkeet ovat edenneet suunnitellusti ja liikennöinti Rautatien metroasemalla käynnistyy 2.9.2024. Liikennekatkon aikana toteutetaan liikennöinnin näkökulmasta kriittiset työvaiheet, mutta rakennustyöt Rautatien ja Kontulan metroaseman laituritasoilla jatkuvat vielä matkustajaliikenteen palautumisen jälkeen.

Helsingin liikennejärjestelmään vaikuttavien tulevien vuosien investointihankkeiden yhteensovitusta tehdään yhteistyössä Helsingin kaupungin ja HSL:n kanssa. Tavoitteena on liikkumiseen aiheutuvien haittojen pienentäminen.

Metron liikennöinnin jatkosopimus on hyväksytty HSL:n hallituksessa ja HKL:n johtokunnassa. Sopimuksella jatketaan nykyistä metron liikennöintisopimuksen voimassaoloa 7,5 vuodella 1.1.2025 alkaen.

Kahden vanhimman metrojunakalustosarjan (M100 ja M200) korvaavan uuden metrojunakaluston (M400) hankesuunnitelma hyväksyttiin HKL:n johtokunnassa kesäkuussa. Hankesuunnitelma etenee kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi syksyn aikana. Hankkeen valmisteluun liittyvä markkinavuoropuhelu on käynnissä. Metron junakulunvalvontajärjestelmän uusimishankkeen ja siihen liittyvän radioverkkohankkeen (METKA-hankkeet) hankintojen neuvotteluvaiheet ovat käynnissä ja jatkuvat koko vuoden.

Herttoniemen metroaseman kunnostamiseen liittyvien toimenpiteiden suunnittelutyö on käynnissä ja töiden käynnistämiseen varaudutaan vuoden 2024 aikana. Hankesuunnitelma hyväksyttiin HKL:n johtokunnassa kesäkuussa ja rakennustyöt alkavat syksyn aikana kaupunginhallituksen käsiteltävä hankesuunnitelman. Ensimmäisiä työvaiheita tulevat olemaan vanhan huoltorakennuksen ja lippuhallin vesikatteiden uusiminen sekä bussikatosten maalaaminen ja kunnostaminen.

Talousarvion sitovat tavoitteet

Liikenneliikelaitoksella on kolme sitovaa toiminnan tavoitetta ja tavoitteita kuvaavaa mittaria vuodelle 2024:

- HKL:n talous pysyy tasapainossa
 - Tilikauden tulos on vähintään nolla
- Vastaamme asiakkaiden keskeisiin tarpeisiin ylläpitääksemme laadukasta asiakaskokemusta
 - Asiakkaiden antama liikennöitsijäarvosana HSL:n tuottamassa kyselytutkimuksessa 4,13
- Minimoimme ajamattomien lähtöjen määrän ylläpitääksemme korkeaa joukkoliikenteen luotettavuutta
 - Ajettujen lähtöjen osuus tilatuista lähdoistä 99,85 %

Tässä vaiheessa kaikkien sitovien tavoitteiden ennustetaan toteutuvan tavoiteasetannan mukaisesti.

Rautatientorin metroaseman paloturvallisuuden parantamishankkeen sekä muiden metron Mellunkylän haaralla toteutettavien hankkeiden aiheuttamat poikkeamat normaaliin liikennöintiin tunnistetaan riskiksi matkustajien asiakastyytyväisyydelle. Kevään tutkimuksessa asiakastyytyväisyys oli korkealla tasolla. Tutkimuskausi ajoittui keväälle ennen kesän rakentamishankkeita, joten niiden vaikutusta vuoden kokonaistulokseen ei vielä kyetä arvioimaan. Ennustetaan, että asetettu tavoite tullaan saavuttamaan, vaikka tavoite tunnistetaan poikkeusliikenteen vuoksi haastavaksi.

5.9.2024

Asia/2

Tilikauden tulosenuste ennen varauksia on laskenut tulosbudjettiin 2024 nähden. Tilikauden tulosenuste on 0,2 milj. euroa (TB 1,28 milj. euroa).

Käyttötalous (vertailu tulosbudjettiin)

Liikevaihtoennuste on 160,4 milj. euroa alittaen tulosbudjetin noin 5,1 milj. euroa.

Metron liikennöintikorvaustulojen ennuste on 61,0 milj. euroa eli 1,0 milj. euroa yli tulosbudjetin. Ennusteen kasvun taustalla on sähkön hintaennusteen kehittyminen.

Muista liikevaihdon eristä HSL:ltä laskutettavan infrakorvauksen arvioidaan laskevan budjetoitua alhaisemmaksi noin 1,2 milj. euroa johtuen kantametron ylläpitötöiden ajallisesta siirtymisestä. Länsimetron vastikelaskutus on pienentynyt noin 4,9 milj. eurolla.

Menoissa suurin erä on alihankintamenot Kaupunkiliikenneyhtiöltä 109,8 milj. euroa. Alihankintamenojen ennustetaan hieman tulosbudjetia alhaisempana.

Poistoja ennustetaan toteutuvan 34,1 milj. euroa eli 2 milj. euroa alle tulosbudjetin. Ennusteen alittamisen taustalla on investointitöiden ajallinen siirtymä.

Korkokuluja on toteutumassa 17,6 milj. euroa eli 0,8 milj. euroa budjetoitua vähemmän.

Investoinnit

Vuoden 2024 investointiennuste on 67,4 milj. euroa, joka on samalla tasolla talousarvion kanssa. Investointien toteuma kesäkuun lopussa on 27,1 milj. euroa.

Vuoden 2024 suurimpia investointeja ovat Rautatientorin metroaseman paloturvallisuuden parantamishanke 12,7 milj. euroa, Kampin metroaseman läntisen lippuhallin perusparantaminen ja uudelleen rakentaminen osana ns. Keskustan TeHyKe-hanketta 6,2 milj. euroa, Länsimäen metrosiltojen perusparannus 4,7 milj. euroa ja metrovarikon ratakorjaamon laajennus 3,9 milj. euroa.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Saara Kanto

Lisätiedot

Saara Kanto, toimitusjohtaja, puhelin: 310 20277
saara.kanto(a)hel.fi

5.9.2024

Asia/2

Liitteet

1	HKL talousarvion toteutumisennuste
2	HKL rahoituslaskelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano